

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 93 (3255) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Lanyhul a 8-ik brit hadsereg támadása a tuniszi arcvonal déli szakaszán

A brit első hadsereg vonalára került át a harcok súlypontja. Egyáltalán nem csökken a tengely erőinek ellenállása

Berlin. (Bud. Tud.): Tuniszból Berlinbe érkezett jelentések szerint az angolok a kettős ünnep alatt is erőteljesen folytatták előrevárt támadásaikat a tuniszi hídfő nyugati szakaszán. Ezzel szemben a déli szakaszon erősen lanyhult a 8-ik brit hadsereg támadása. A harcok súlypontja határozottan a brit első hadsereg vonalára került át. Itt a csata — berlini megállapítás szerint — mintegy 150 kilométer kiterjedésű vonalon dúl a tengertől az arcvonalnak keleti irányban való elkanyarodása végéig. Igen erős nyomást fejtenek ki az ellenséges csapatok Pont Du Fahstól nyugatra és Medjez el Babnál. A harcokban főként brit csapatok vesznek részt. Berlinben hangoztatják, hogy német részről nyilván a rendelkezésre álló legjobb csapatokat állították ki. A jelentésből kitűnik, hogy az angoloknak eddig sehol sem sikerült áttörést elérniük. A németek mindazonáltal józanul ítélik meg a helyzetet, kiemelik, hogy az ellenség számbeli fölényben van, de rámutatnak arra is, hogy a támadóknak rendkívül súlyos veszteségeket okoztak különösen páncélosokban.

Ha a németeknek sikerül a nyárig Tuniszban maradiok...

Lisszabonból jelentik: (B. T.) A News Chronicle című angol lap Eisenhower tábornoknak arra a minapi nyilatkozatára való utalással, amely szerint a tuniszi harcok hosszadalmasak, fáradságosak s veszteséggel járók lesznek, úgy véli, hogyha ez a küzdelem soká tart, akkor a szövetségesek európai haditerve észrevehető zavart szenved. Ez esetben ugyanis az ellenség valamennyi arcvonalon és arcvonal mögött időt nyer. A lap szerint, ha a németeknek sikerül a nyárig Tuniszban maradiok, akkor abba a helyzetbe kerülnek, hogy újabb nagy támadást hajthatnak végre keleten, anélkül, hogy ugyanekkor nyugaton nagyobb nehézségek elé kerülnének. A lap szerint feltétlenül szükséges, hogy Afrikába minél előbb eredményt érjenek el.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentéi: A tuniszi harcokra kiküldött amerikai tudósítók hangsúlyozták a nagy nehézségeket, amelyeket az olasz és német csapatok szívós ellenállása okoz az angolszász haderőnek. — Majdnem valamennyi lap közli azt a táviratot, amely megállapítja, hogy a tuniszi támadóhadjárat komoly akadályokba ütközik a tengely katonáinak rendületlen ellenállásán, amely elkésredett küzdelmet követel minden mértéki területért. Az ellenállás egyáltalán

nem csökken, bár az angol-amerikai támadások napról-napra fokozott erővel folynak.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda katonai munkatársa megállapítja, hogy az utóbbi napokban az ellenség nyomása fokozódott Észak-Afrikában, de fokozódott a tengelycsapatok ellenhatása is. A tengelycsapatok példátlan vitézséggel harcolnak, bár nem rendelkeznek annyi harcászati eszközzel és akkora embertömegekkel, amilyeneket az ellenséges csapatok kaptak. Annyi bizonyos, hogy Churchill jóslása, mi-

szertint a húsvéti harangok nagy tuniszi győzelmet fognak hirdetni, nem vált be. A tengelycsapatok sikeres ellenállásának magyarázata az a nagy légi ellenhatás, amit az olasz és a német repülők kifejtenek. A tengely repülői sok esetben igen kényes helyzetbe hozták az ellenséget.

Berlinből jelentik: (MTI) Keddre virradó éjszaka brit bombázók — mint a Német Távirati Iroda értesül — támadták Nyugat-Németországot. A lakosságnak veszteségei voltak. A támadó gépek közül legalább 7-et lelőttek.

Hol húzódik jelenleg a keleti arcvonal

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Völkischer Beobachter térképét közöl, amelyen feltűnteti, hogy hol húzódik jelenleg a keleti harctéren az arcvonal. Az arcvonal a térkép szerint Leningrádnál kezdődik, majd a Volhov mentén halad Novgorodig, azután az Ilmen-tó előtt, majd Velikie Lukinál ívben kanyarodik Szmolenszk és Orcl irányában. Orcltől kezdve Szilszken és Charkovon át halad a Donec partjáiig. Sztalinotól délkeletre Taganrog közelében éri el az Azovi tengert. Az arcvonal déli sarka Kercs félszigettel szemben, körülbelül Novgorozszijsknál van.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Hídaka, a japán birodal-

om új quirináli nagykövete hétfőn megérkezett Rómába. Az új nagykövet a Stefani Iroda munkatársának a többi között ezeket mondta:

— Azzal a szilárd elhatározással jöttem Olaszországba, hogy még jobban megerősítem a kötelékeket, amelyek egymás oldalán vállelve küzdő országainkat minden távolságon át összefűzik az ellenség által rájuk kényszerített háború diadalmas befejezése érdekében. Meggyőződésem, hogy feladataink teljesítésében valamennyi olasz szoros és harati együttműködésére számíthatok, hogy egyesült erővel biztosíthassuk győzelmünket.

Tovább mérgesedik a lengyel-szovjet viszony

Basel. (Bud. Tud.): Március közepén egy külföldi hírgyűnökség jelentette, hogy a szovjetkormány kiutazási tilalmat mondott ki a Szovjetunióban élő lengyelekre. Tájékozott helyen ezt a jelentést most megerősítik és Kairóból még ezeket közlik:

A Szovjetunióból Közkeletre és Skóciába szállított lengyel csapatok körében igen nagy a nyugtalanság azok miatt a hírek miatt, amelyek szerint a szovjet valamennyi Szovjetunióba elhurcolt lengyel állampolgárt, illetve mindazokat, akik véletlenül tartózkodnak ott, a Szovjetunió állampolgárainak tekintti. A Szovjetben levő lengyel állampolgárok között sokezer olyan asszony, gyerek és szülő van, akik a külföldre szállított lengyel katonák rokonai. Ezeknek a katonáknak kiutazásuk alkalmával a szovjet kormány biztosítékot adott, hogy családtagjaik rövidesen utánuk utazhatnak. A szovjet kormánynak a lengyelekkel szemben megváltozott állásfoglalása aggodalmas kilátásokat nyújt a

Szovjetből eltávozott lengyel katonák rokonainak jövőjére.

London. (Bud. Tud.): A londoni lengyel menekült kormány ma minisztertanácsra ült össze, hogy a Szovjetunióval támadt diplomáciai viszály ügyében nyilatkozzék.

Washington. (Bud. Tud.): Az Egyesült Államok kormányának szóvivője sajnálkozását fejezte ki a szovjet és a lengyel kormány között bekövetkezett diplomáciai szakítás miatt, anélkül azonban, hogy ebben az ügyben állást foglalt volna.

Amsterdam. (MTI): Az angol híriroda diplomáciai tudósítója szerint a szovjet-lengyel diplomáciai viszonyban történt szakadás csakis a tengelyhatalmakat örvendezteti meg. Londonban, valamint a szövetségesek körében a hírt általában sajnálkozással fogadták és abban reménykednek, hogy a helyzet nem gyógyíthatatlan. Most valami alapot keresnek a megegyezésre. A megoldást minden erővel meg akarják találni.

Vörös Kereszt vagy Vörös Csillag?

Irta: POLYAK ISTVAN

A katyni erdő borzalmas tömegsírajairól ma már felesleges részletesebben beszélni, vagy írni. Illetékes tényezők a leghitelesebb eszközökkel és módszerekkel állapították meg, hogy a bolsevista hóhérok tizenkétezer lengyel tisztet gyilkoltak le vadállati kegyetlenséggel és földeltek el azokban a tömegsírokban, amelyek Dzsingiszkan és Hulagu koponyapiramisai mellé sorakoznak most már a történelem kegyetlen és véres emlékei között. Ezek a sírok azóta is véres víziói lettek az egész kulturvilágnak. Véres kérdőjelekként merednek minden nép elé és különösen azokat a népeket szólítja számadásra, amelyek meggondolatlanul kacérkodtak eddig a sarló és kalapács vörös világával.

Képes folyóiratok propagandaképei vértől csepögő kezekkel és véres iszappal befröcskölt csizmákkal szokták ábrázolni Sztalint és minden rendű s rangú hóhérait. Ezekben a képekben eddig még meg tudták látni a tulzást, a rajzoló képzeletének csapongását. Ma már inkább úgy látjuk, hogy a legvéresebb ábrázolás sem tudja utólélni a valóságot és nem tudja érzékeltetni azt a szörnyű vértengert, amely a katyni erdőt a tömeggyilkosság napjaiban elöntötte. A valóság itt sokszorosan felülmulta a legnekivadultabb képzeletet is.

A borzalmas katyni leletek feltárása után a német hatóságok nagy körültekintéssel végezték el a hihetetlen mérfű tömeggyilkolás pontos körülményeinek és részleteinek kiderítését. Számoltak azzal, hogy bolsevista és angolszász napjaiban elöntötte. A valóság itt sokszorosan felülmulta a legnekivadultabb képzeletet is. A borzalmas katyni leletek feltárása után a német hatóságok nagy körültekintéssel végezték el a hihetetlen mérfű tömeggyilkolás pontos körülményeinek és részleteinek kiderítését. Számoltak azzal, hogy bolsevista és angolszász napjaiban elöntötte. A valóság itt sokszorosan felülmulta a legnekivadultabb képzeletet is.

van Szovjet-Oroszországban s egyszer talán fény derül majd ezekre is.

A londoni emigránsok tehát felfigyeltek a németek katyni leleplezésére és a genfi Vöröskeresztet kérték meg a vizsgálatok lefolytatására. Érdekes volt megfigyelni azt a tulhivatalt, kissé feltűnően kényszeredett huzavonát, amellyel ez a semleges intézmény az ügyet kezelte. De nem térhetett ki előle, mert tizenkétezer ember sorsát még sem lehet egykönnyen elfelejtetni a közvéleménnyel. A Vöröskereszt tehát megindította a maga részéről is a vizsgálatot.

Az angolszászok és a bolsevisták eleinte a legneveltségesebb kifogásokkal védekeztek a borzalmas leleplezés híre ellen. Először kerekben letagadták. Amikor már nem tagadhatták, akkor azt állították, hogy a németek gyilkolták le a lengyel tiszteket. Amikor azt is megállapították, hogy bolsevisták voltak a gyilkosok, akkor London és Moszkva csodálatos egyöntetűséggel magyarázta, hogy „geológiai leletekről” van szó. A katonai ruhák és a ruhákban megtalált igazolványok, apró tárgyak, pénzek azonban minden ostoba mesét csirájában cáfoltak meg. Moszkvában közben menesztették és „eltakarították” azt a fő GPU-zsidót, aki a katyni tömegmészárlást vezette. Búne az volt, hogy nem eléggé „körültekintő” és a tisztek ruhájában hagyta az igazoló iratokat és tárgyakat.

Jelenleg szünetel a szerezcsenmosdás a londoni és a moszkvai rádióban. Annál erélyesebb azonban a vörös diplomácia. Mestervágással úgy vélte megoldani a kérdést, hogy felháborodottan és sértődötten megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a londoni lengyel emigráns kormányval. Lépését azzal indokolta, hogy a lengyelek idegen hatalomhoz fordultak a katyni tömegsírok ügyében és nem a szovjet urait kérdezték meg. A Vöröskereszthez fordultak és nem a Vörös Csillaghoz! Válaszút elé érkeztek és „eltévedtek”. Nem tudtak beilleszkedni a szövetségeseket életre-halálra — még tizenkétezer legyilkolt árán is — kötelező fegyelem korlátai közé.

Igen, ez a válaszút: Vöröskereszt, vagy Vörös Csillag. Ezt a választást egyszer, nem is olyan sokára minden népnek meg kell ejteni. Még azoknak is, amelyek jelenleg Moszkvával együtt fujják, hogy a katyni erdőben tulajdonképpen nem történt semmi, vagy legalább is nem olyan, ami miatt különösebb aggodalomra, vagy nyugtalankodásra lenne ok...

Zsindely Ferenc miniszter a plovdivi árumintavásár megnyitására

Szóliából jelentik: (MTI) A plovdivi árumintavásárt hétfőn ünnepélyes külsőségek mellett megnyitották. A megnyitónapon megjelent Zsindely kereskedelemügyi miniszter, Petrov földművelésügyi miniszter, Zsindely Ferenc magyar kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, Jungerth-Arnóthy Mihály szófiai magyar követ, valamint a diplomáciai testület számos tagja. Zahariev miniszter nagy beszédében hangzottatta a vásár jelentőségét, különösen Bulgária gazdasági élete szempontjából és a külfölddel való gazdasági kapcsolatok fontosságát.

Kávészakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Nem lehet kilakoltatni a hadbavonultak hozzátartozóit

Nagyvárad, ápr. 27. A polgármester a következő levelet intézte dr. Tripsó Sándorhoz, a Háztulajdonosok Szövetségének elnökéhez:

A f. évi április 21-én tartott hisgyűlésen Szabó János orsz. képviselő, th. bizottság tag, tudomására hozta a hisgyűlésnek, hogy a most folyamatban levő tömeges bevonulás alkalmával arra való tekintettel, hogy a bevonuló munkások és kisiparosok hadisegélye csak bizonyos idő múlva állapítható meg, előfordult és előfordulhat a jövőben is, hogy egyesek kellő időben nem tudják lakbérüket kifizetni.

Ezzel kapcsolatban a háztulajdonosok közül többen fenyegető kijelentéseket tettek, hogy a hadbavonult családtagjait kilakoltatják a lakásból, ami által érthető izgalmat és lelki megfeszülést idéztek elő úgy a hadbavonultnál, valamint az itthon maradt hozzátartozóknál.

Minthogy az ilyen demoralizáló hatása

kijelentések a közrend szempontjából is igen veszélyesek és azok minden körülmények között megszüntetendők, felkértem Elnök Urat, mint a Háztulajdonosok Szövetsége elnökét, hasson oda, hogy a háztulajdonosok a hadbavonult lakókkal szemben a legnagyobb türelemmel és megértéssel legyenek, ha a hadisegély késői folyósítása miatt lakbérüket pontosan megfizetni nem tudják, ellenük lépést ne tegyenek, sem fölösleges és a kilakoltatásra utaló kijelentéseket ne használjanak, mert eltekintve attól, hogy a vonatkozó lakbérrendeletek alapján senki sem lakoltatható ki, csak a lakásügyi kormánybiztos engedélyével, az ilyen kijelentés hazafiatlan cselekedet, amely méltó megtorlást igényel.

Fogadja Elnök Ur őszinte tiszteletem kifejezését:

Nagyvárad, 1943. április 23.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Felépítik a velencei és az olasz part között tervezett fahidat

Nagyvárad, április 27. A váradvelencei lakosságnak régi óhaja, hogy a velencei városrész és az olasz part között híd építtesen a város, mert a két part között csak a Baross hidat biztosít összeköttetést, ez pedig 4 kilométeres kerülőt is jelent Velence egyes pontjai és a tuloldal közötti közlekedésben. Időszerűvé tette most a velenceiek óhaját az a körülmény, hogy a 4-es számú államj ut építésével kapcsolatban lebontják a Baross-hidat és helyette nagyobb teherbírásu hidat építenek, a Baross hidat pedig az eddigi tervek szerint az egykori fahid helyére költöztetik. E munkálatok ideje alatt Velence teljesen elveszteni az összeköttetést a tulsó parttal, ha megelőzőleg nem építenének hidat a két városrész

között, mert akkor teherjáromúval csak 12 kilométeres kerülővel, a Széles-utcai hidon át közlekedhetnének a velenceiek. A város vezetősége ezért munkarendjére tűzte az új hid felépítését. Ma délben bizottság szállt ki a helyszínre, amelyben résztvettek: Hlatky Endre főispán, Soós István polgármester, Tóth Sándor főmérnök, Bartsch Sándor, a hegyközség elnöke, Orbán László hegybíró, Középegy László földbírtokos, a velencei lakosság nevében, Pintér István mérnök, valamint több szakértő és érdeklő. A kiszállás célja a fából építendő és nehéz járművek közlekedésére is alkalmas hid helyének kijelölése volt. A szemle lapunk zártakor még tart.

Tíz nagyváradai orvost vezettek félre az éjszakai telefonbetyárok

A rendőrség megindította a minősíthetetlen „vicc” végrehajtói ellen az eljárást

Nagyvárad. Saját tud. Az utóbbi időben gyakran előfordult hogy egyes emberek abban keresnek szórakozást hogy különösen az éjszakai órákban felhívják valakit telefonon és a gyanútlan jelentkezőnek rémhíreket vagy pedig minősíthetetlen gorombaságokat üzennek természetesen névtelenül.

Tegnap éjszaka 3 órakor megismétlődött a betyárkodás. Ezúttal 10 nagyváradai orvost hívtak fel névtelenül, a Rimanóczy-utca 10. szám alá, valamennyinek azt üzenve, hogy sürgősen jöjjenek az ott lakó uricsaláddhoz. Hat orvos azonnal öltözött, hogy hivatását teljesítse, az egyik orvos azonban élt a gyanúval és felhívta a család számát, de azok nem tudták az orvoshívásról. Erre az orvos jelentette az esetet a

telefonközpontnak, ahol lehallgatták a további hívásokat és még az éjszaka folyamán jelentették a szélahamoskodást a rendőrség ügyeletén. Az ügyeletes detektív azonnal a helyszínre sietett és megállapította, hogy egy itales társaság választotta ezt a különös „szórakozást”. Megindult ellenük az eljárás.

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható

a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Mozik műsora:

APOLLÓ: Styx kapitány leszámol.
BELVAROSI: Életre ítéltek.
KORONA: Pénz áll a házhoz.
CASINO: Toprini nász.

Köztársasággá alakul Izland

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: A svéd lapok londoni tudósítói szerint az izlandi kormány a múlt évben egy bizottságot küldött ki azzal a feladattal, dolgozza ki javaslatot a köztársasági alkotmány számára. A bizottság javaslata elkészült és ennek értelmében Izlandból 1944 júniusától kezdve köztársaság lenne. Ettől a naptól hatályát vesztené a dánokkal való szövetség is.

Május 15-én lesz a nagyváradai ügyvédi kamara közgyűlése

Nagyvárad, április 27. A nagyváradai Ügyvédi Kamara május 15-én délelőtt fél 12 órakor tartja meg hivatalos helyiségében rendes évi közgyűlést. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés aznap délután 4 órakor lesz. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Elnöki megnyitó. Pénztárnoki jelentés. Adó- és tagdíj kérdés ismertetése. Nyugdíj-kérdés ismertetése. Megyei bizottságok alakítása az 1943. évre szóló adó- és tagdíj kérdésben. Mascán Liviusz szilágysomlyói ügyvéd fellebbezése. Indítványok.

Felelte a kormány a selyemgubó beváltási árát

A m. kir. Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség közli, hogy a m. kir. kormány a selyemtenyésztők érdekeit a legmesszebbmenően figyelembevéve, újból jelentősen felemelte a selyemgubó beváltási árát.

A folyó évre a következő gubóbevéltési árak érvényesek:

- I. osztályú kilogrammja (a tavalyi 3.50 P helyett) 5 pengő
- II. osztályú kilogrammja (a tavalyi 1.20 P helyett) 2.50 P.
- III. osztályú (hulladék) kilogrammja 30 fillér.

Az ország nyersanyaggal való ellátása érdekében a kormány külön jutalomban kívánja részesíteni azokat a tenyésztőket, akik több munkával és nagyobb szakértelemmel több selyemgubót termelnek, ezért minden egyes olyan tenyésztőnek, aki 20 kilogrammon felül szolgáltat be I. oszt. selyemgubót, a 20 kgr-on felül beszolgáltatott I. oszt. selyemgubó minden kilójáért 7 pengő beváltási ár fizetését engedélyezte.

A kis selyemhernyót és a tenyésztéshez szükséges papírokat a tenyésztők ingyen kapják. Az etetéshez szükséges eperfalombot a közutakon, közttereken és utcákon álló eperfákról a tenyésztők minden korlátozás nélkül, ingyen szedhetik.

A tenyésztésre vállalkozók mielőbb jelentkezzenek a községi selyemtenyésztési felügyelőnél (petekikeltőnél), akiknek nevét és lakcímét a községi elöljáróságnál meg tudhatják. Akik még nem tenyésztettek a kikeltőtől részletesen tájékoztatást és kioktatást kapnak.

Valamennyi gyújtóponton meghiúsultak Anderson tuniszi áttörési kísérletei

Eredménytelenek maradtak Montomery tömegtámadásai is. — Német tengeralattjáró elsüllyesztette a „Ranger” amerikai repülőgépanyahajót

Novoroszijszknál abbahagyták sikertelen próbálkozásait a bolsevisták

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német TI. A véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus tengerpartja előtt könnyű német hadihajók elsüllyesztettek egy ellenséges torpedóvető naszádot, többet megrongáltak, egy gőzöst lángborítottak. A nyugat-tunéziai védelmi csata nem csökkenő hevességgel folyik. Bár növekedett az ellenség számbeli fölénye, szombaton is kudarcba fulladt minden áttörő kísérletük. Az ellenség összpontosított pánccélos erőinek betörési kísérletét visszavertük és az ellenséget rántó sulyos veszteséggel visszavetettük. A légiőrszolgálat állandóan támadta az ellenséges állásokat és csapatoszlopokat. 12 ellenséges repülőgépet lelőttünk, két gépünk hiányzik. Az egyik tengeralattjárónk az Atlanti-óceán északi részén elsüllyesztette, az atlanti-óceáni

hajókaraván utjának védelmére ki-rendelt Ranger amerikai repülőgépanyahajót. A Führer a tengeralattjáró parancsnokának, Bülow sorhajóhadnagynak a tölgyfalombot adományozta a vaskereszt lovagkeresztjéhez.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A Ranger az Egyesült Államok modern gyorsjárata repülőgépanyahajója volt. Az utolsó azok közül, amelyekkel az Egyesült Államok a hadbalépés idején rendelkezett. Ez volt a hetedik egyesült államokbeli repülőgépanyahajó, amelyet a mostani háboruban elsüllyesztettek. Legénysége 1026 fő volt. Vízkiszorítása 14.500 tonna, fedélzetén 3 darab 12,7 centiméteres löveggel és 50 darab 4 centiméteres légvédelmi löveggel, illetve géppuskával. A hajó 50 repülőgépet vihetett magával.

120 repülőgépet szállíthatott a Ranger

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Ranger amerikai repülőgépanyahajó elsüllyesztésével kapcsolatban közli, hogy húsvét vasárnapján a kora reggeli órákban jelentette az egyik buvárhajó a repülőgépanyahajó felbukkanását. A repülőgépanyahajót több romboló és tengeralattjáró kísérte. A német tengeralattjáró torpedólovásokat adott le az anyahajóra, amelyet 4 célbatalált. A repülőgépanyahajó óriási robbanással sülyedt el. A rázkódtatást még a buvárhajón is érezni lehetett. Az anyahajót kísérő amerikai egységek nem indulhattak a támadó német tenger-

alattjáró üldözésére, mert a mentési munkálatokkal voltak elfoglalva.

A Ranger, amely rendszerint 50 repülőgépet vitt magával, maximálisan 120 gépet szállíthatott. Beépített turbínaberendezése volt 53.000 lóerővel, aminek következtében a hajó 30 csomó sebességgel haladhatott. A hajó építése 87 millió márkába került. Ehhez hozzá kell számítani a felszerelést és a repülőgépek értékét. Az elsüllyesztés az Atlanti-óceánban azon a részén történt, amelyet sem Grönlandból, sem Izlandból, sem Amerikából, sem Angliából nem lehetett repülőgépen elérni.

Visszaverték a németek a bolsevisták valamennyi támadási kísérletét

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Húsvét első napján a szovjet az arcvonal déli részén és az északi rész egyes helyein élénkebb tevékenységet fejtett ki. A tevékenység azonban sehosem haladta túl a helyi jelentőségű vállalkozások méreteit. A német és szövetséges erők azonban mindegyikről részben voltak és az ellenségnek nagy vérvesztéseket okozva utasították vissza a helyi jellegű kezdeményezéseket. Novoroszijszknál környékén a szovjet — nyilván az eddig elszenvedett vérvesztések következtében — abbahagyta próbálkozásait, hogy megfossza a németeket igutóbb elért állásjavító műveleteinek eredményeitől. A szovjet helyi vállalkozásainak kudarcra nagyrésztben a német repülőgépek élénk bevetésének következmé-

nye is volt. Német és szövetséges harci repülőgépek a szovjet állásrendszereit és utánpótlásait, német zuhanóbombázók a szovjetkikötőket támadták. Több hajót elpusztítottak egy nagy löszerraktárt felrobbantottak. A kubáni vidéken egyik repülőterem szétromboltak hat szovjet repülőgépet, többet megrongáltak. A miuzsi arcvonalon hetek óta most kísérelt meg a szovjet támadást századnyi erőkkel két hullámban a német állások ellen. Mindkét esetben már az előtérben meghiúsítottuk a támadási kísérleteket. A Ladoga-tótól délre ugyancsak sulyos veszteségeket szenvedtek a szovjet csapatok két egymástól független támadási kísérlet során. A szovjet mindkét helyen zászlóaljnyi erőket vetett a táma-

dásba. Egyik helyen a spanyol önkéntesektől, másik helyen az előteret biztosító német csapatoktól szenvedtek vereséget. A spanyol önkéntesek

3117 pánccélost vesztek eddig Északafrikában az angolszászok

Berlinből jelenti: (MTI.) Az Interinf jelenti: A tunéziai hadszíntér déli szakaszán a brit 8-ik hadsereg, miután öt napos áttörési kísérletei meghiúsultak, húsvét első napján tartózkodott a kezdeményezéstől. Montgomery még mindig a kiegészítéssel és átcsoportosítással van elfoglalva. A harcok csupán felderítő tevékenységre és tűzérési tűzre szorítottak. A brit felderítő csapatokat a tengely erői szétverték vagy elűzték. Bár ezeket az előőrs csapatokat felderítő csapatok fedezték, seholsem sikerült eredményt elérniük. A tengely gyorsan mozgó gépesített lövészalakulatai felfedezték két brit taracküteget és jól irányzott lövésekkel szétlőtték. Ezen a szakaszon a tegely gépei négy ellenséges repülőgépet, a léghéltartás hat gépet pusztított el, saját veszteség nélkül.

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tájközlő Iroda jelenti a tunéziai harcokról: A tunéziai hadszíntér nyugati szakaszán az inváziós csapatok vasárnap is számban és auyagban tulerőben lévő csapatokkal folytatják nagy támadásaikat. Ezuttal is nagyobb pánccélosereket vetettek harcba. Minden fáradozásuk és támadó csapataiknak kiméletlen bevetése meghiúsult azonban a tengelycsapatok töretlen ellenállásán, szívós és ügyes harcmodorán. A nagy támadás harmadik napján is sikerült megakadályozni az inváziós csapatok áttörését és igen sulyos veszteséget okoztak nekik különösen pánccélosokban. Anderson az egész nyugati szakaszon ugyanolyan sikertelenül vetette harcba tömegesen az angol-amerikai és francia segédcapatokat, mint

ezuttal is kitüntek lendületesen támadó szellemükkel. Behatoltak a szovjet egységek üldözése közben azok kiindulási állásaiba és nagyobb mennyiségű fegyver zsákmányolásával tértek vissza. A német légiőrszolgálat terjesztette támadásait az ellenség mögöttes területeire és vasuti berendezéseire. Ennek során több vonat-szerelvényt és 21 mozdonyt siklottak ki és a csapattáborokban nagy tüzeket okoztak.

MONTGOMERY KAIRÓBA ÉRKEZETT.

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az angol hírszolgálat közli: Montgomery Kairóba érkezett.

ahogyan Montgomery kísérelte meg tűzérsege és pánccélosai legerősebb bevetésével az anyagcsatában megedket keresni. E harcok folyamán az inváziós csapatok 73 harcikosijukat vesztek el. Ezenkívül a tengely pánccélos vadászketelkei még tovább 21 angol és amerikai harcikosit semmisítettek meg. Ezzel az inváziós csapatok vesztesége csupán a nyugati szakaszon legalább 320 pánccélosra emelkedett. Az angolok és amerikaiak 1942 október 1 óta 3117 pánccélost vesztek afrikai földön.

A dolgok ilyen állása és a nehéz és váltakozó harcok eddigi lefolyása mellett, a tengelyketelkek kiváló harcteljesítményeit figyelembe véve, nyugodtan és bizakodással néznek a további fejlemények felé. Ha az északi szakasz parti sávján az állásokat kedvező fekvésű magaslatokra visszavive megrövidítették, miután az aknamező és egyéb akadályok már rendkívül nagy veszteségeket okoztak az inváziós csapatoknak és a támadók jelentős gyöngítésével céljukat elérték. A döntő körülmény továbbra is az, hogy Mateur irányában a kelet felé vezető átjáró utat az állások újabb sűrítésével minél hatásosabban elzárják. Medjez el Bab térségében, Grich el Qued mellett és Bou Arada területén az előretolt vonalakat a főerők zöméhez közelebb egységesebb állások közébe vonták. A tunéziai fennsík továbbra is többszörösen el van zárva. Az eddigi harcok eredményeként megállapítható, hogy Anderson áttörési kísérletei valamennyi gyújtóponton meghiúsultak. Az inváziós csapatok továbbra is a tengely többszörösen biztosított állásrendszere előtt állanak anélkül, hogy szélességben egybefogóan felfejlődhetnének.

Ir tiltakozás az északamerikai katonák irországi jelenléte miatt

Dublin. (MTI.) A Stefani jelenti: Belfastból jelenti, hogy az ír köztársasági hadsereg tagjai húsvétkor ülést tartottak és ennek folyamán az ír hadsereg vezérkari főnöke, akinek sikerült az angol fogságból megszöknie, beszédet mondott és ebben tiltakozott az amerikai katonáknak ír földön való jelenléte miatt. Hangsúlyozottan figyelmeztette az Egyesült Államokat, hogy az ír köztársaság és Nagybritannia ellenségeskedésének kiújulása kikerülhetetlenül harcba sodorja az amerikai csapatokat is és ily módon Amerika a demokrácia előharcosa kénytelen volna hódító háborút folytatni az ír nép ellen Anglia oldalán.

Amszterdam. (MTI.) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat newyorki jelentése szerint Rooseveltnél indiai külön megbí-

zottság visszautazása előtt azt kérte az angol hatóságoktól, hogy találkozhassék Gandhival. Kérését elutasították.

Elutazott Helsinkiből az amerikai követség

Helsinki. (MTI.) A Német TI jelenti: Az amerikai ügyvivő családja vasárnap elutazott Helsinkiből. Az amerikai követség két hátramaradt tagja kedden utazik el. Mértékadó finn körökben kijelentették, hogy a finn-amerikai viszonyban változás nem történt és jegyzék átadásra sem került sor.

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Az United Press jelentése szerint a helsinki amerikai követség személyzetének visszahívása Washing-

Valódi svájci órák **Blóz Zoltánnál** Ezüst dísztárgya.
Szt János utca 3. sz.
Modern ékszerek készítése és alakítása. Óratokot aranyból,
platinából, ezüsből gyönyörű kivitelben készítenek.

tonban különböző vélekedésekre adott alkalmat. Egyesek ezt a lépést a szövetségeseknek ezen a vidéken történő közöbön álló katonai vállalkozása előjelének tekintik. Mások-

nak az a nézetük, hogy a finnnek elkövetett szándékuk a szovjet elleni háború tovább folytatása és Amerika most ilyen módon fejezi ki elégedetlenségét a finnnek szemben.

Moszkva megszakította kapcsolatait az emigráns lengyel-kormányval

Katyniba repült a madridi törvényszéki orvostani intézet egyik tanára

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A moszkvai rádió jelenti: A szovjetkormány elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai viszonyt a londoni emigráns lengyel-kormányval.

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: A moszkvai rádió jelenti: A szovjetkormány elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai viszonyt a londoni emigráns lengyel-kormányval.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A szovjetkormány az a jegyzéke, amelyet Molotov külügyi népbiztos április 25-én Romer lengyel nagykövetnek átnyújtott, tudomására hozza a lengyel-kormányt, hogy a szovjet kormány a két állam kölcsönös viszonyában fennálló szabályok megsértésének tekinti azt a magatartást, amelyet a lengyel kormány az utóbbi időben Szovjetország irányában követett.

A jegyzék rámutat arra, hogy a lengyel tisztviselők ügyében a Szovjet ellen elhangzott vádakra a lengyel kormány nyomban magáévá tette és a lengyel hivatalos sajtóban minden eszközzel szította és nem tartotta szükségesnek, hogy kérdést intézzen a szovjet-kormányhoz.

A jegyzék azután kifogásokat emel a Nemzetközi Vöröskereszt lépése ellen, majd azt állítja, hogy a lengyel kormány ezt a szovjetellenes hadjáratot azért indította, hogy nyomást gyakoroljon a szovjet-kormányra ahó a célból, hogy területi engedményeket csikarjon ki Szovjetukrajna, Szovjetfehéroroszország és Szovjet-litvánia rovására. A szovjetkormány nézete szerint a lengyel kormány ezzel megszüntette kapcsolatait a szovjet-kormányval és a Szovjetunióra nézve ellenséges álláspontot helyezett. Mindezek következtében a szovjet kormány elhatározta, hogy megszakítja kapcsolatait a lengyel-kormányval.

Madrid. (MTI.) A NTL jelenti: Piga dr., a madridi törvényszéki orvostani intézet tanára, a német hírodalmi orvosok vezetőjének meghívására Katyniba repült, hogy résztvegyen a tömegsírok feltárásában.

Részletek a bolsevisták észtorzági tömeggyilkosságairól

Reval, ápr. 27. A katyni és odesszai szovjet tömegsírok feltárásával kapcsolatban újabb részleteket közölnek a bolsevisták észtorzági tömegmészárlásairól is. Ez adatok szerint az eddig megtalált 850 áldozat közül, akiket a bolsevisták megölték, körülbelül 500-at tömegsírokban találtak meg. Észtországban a legnagyobb méretű tömeggyilkosságot eddig Dorpatban fedezték fel, ahol 193 holttestet a GPU épületében és a fogházban találtak meg. A Reval melletti Kosban egy csűr cementpadlózata alatt 77 holttestet találtak meg, az arensburgi kastélyban pedig 76 és Dagoo-sziget egyik falujában 41 erősen megsemmisített hullát találtak meg tömegsírokban. Mint megállapították, a tömeggyilkosságok legnagyobb részét a GPU hajtott végre. Egyébként a Szovjetunióból hazatért

észtiek kijelentései szerint még mintegy 12.000 elhurcolt észt van a cseka foglyotáborokban. Az észtorzági letartóztatottak között nemcsak úgynevezett polgári elemek, hanem ugyanolyan arányban munkások is vannak, akik erősen foglalkoztak politikával.

Fellázdak a kaukázusi hegyilakók a visszatért bolsevista uralom ellen

Berlin, ápr. 27. A kaukázusi hegyi lakók között megindult felkelő mozgalomról a Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket tudta meg:

Közvetlenül a német és szövetséges csapatoknak a kubáni hídfőre történt kitérése után a kaukázusi hegyi lakók körében elégedetlenség támadt a visszatért bolsevisták ellen. Az elégedetlenség az elmúlt hetekben a felkelés jellegét öltötte. Ennek oka abban keresendő, hogy a bolsevisták embertelenül bántak a szabadságszerető hegyi lakókkal, akik

a Szovjetunió fennállása óta állandó harcban állnak a rabszolgaságot jelentő, lélekölő bolsevista rendszerrel.

A felkelő mozgalomhoz a karacsajakon és kabardinakon kívül immár csatlakoztak a kubáni és toreki kozákok is. A lázadásról nemrégiben új hírek érkeztek, még pedig kisebb felkelő csoportok útján, akiknek az áttekinthetetlen mozaras vidéken keresztül sikerült átverekedniük magukat a német csapatokhoz. Ezeknek az embereknek pontos adatai a törzsbeli és azokkal szövetséges népcsoportok elkeseredett bandaharcáról csak megerősítik és kiszélesítik a foglyok vallomását a Kubántól délre nemrégben lefolyt harcokról.

A felkelők számtalan rajtaütése és szándékos rombolása odáig ment, hogy a bolsevisták a Kaukázus elásterének és hegyes vidékeinek erőszakos megbékéltetésére sorkatonaságot voltak kénytelenek kivezényelni. Ennek ellenére a hegyi lakók fanatikus gyűlölettel folytatják háborújukat minden rendelkezésre álló eszközzel. Azok a bosszúművek, amelyeket hátramaradt biztosok németbarát kozákokon és hegyi lakókon elkövettek, mégcsak jobban táplálják a lázadást, amelynek középpontjai magas hegyek között, igen nehezen megközelíthető sziklaodukban vannak. Innen a felkelők a Kaukázus középső és keleti hágióin és völgyzakaraszibaiban folyó bolsevista csapatmozdulatokat gépfegyverekkel támadják és a beszállított szovjet csapatrészeket éjnek idején megrohanják és lemészárolják. A felkelőmozgalom olyan személyek irányítják, akiket a bolsevisták évek óta üldöznek.

szesz és 8 láda ruhaféle, 30.000 levél az ismeretlen honvédhez és sok-sok leveletajándék, 50.000 Bethlehem, 35.000 Bethlehemes csoport emlékeztetőt a „Honvédkarácsonyra”. A levéltek meglátogatják minden hadbavonult családját és a család állapotáról közösen fogalmazott levelet írta a hadbavonulnak.

Két és félmillió jelképpel ellátott tábori lapon üzenhetett egymásnak az otthon és a front. 600.000 térkép készült Magyarországról, a honvédek és hozzátartozói részére, amely térképek emlékeztetik a szent földre, amelyért harcol a honvéd, 680.000 atjolemez, 4.840.000 jelkép és 21 és félmillió honvédkarácsony levelzáró bélyeg került forgalomba.

Filléres árusítás és a társadalmi áldozatkészség a mozgalom céljaira 1.350.000 pengő forgalmat eredményezett.

A leventeifjúság honvédekért vállalt munkája méreteire jellemző, hogy csak a központban 700 személy — levente, leventeleány és katona — 130.000 munkórát dolgozott, 1200 kisdíák levante 180.000 munkórában ragasztott könnyebb papírhajtogatást és ragasztott levelzáró bélyeget.

A központ 70.160 szeretetsomagot (15 vasúti teherkocsit töltött meg) osztott szét.

A mozgalom semmiféle külső anyagi segítséget nem vett igénybe. A sok-sok ezer honvédnek, hogy a leventeifjúság szeretethidje valóban ésezekötötte a külső és belső arcvonalat, a honvédek és a leventeifjúságot, magyar társadalmat.

SZEBB JÖVŐT! — ADJON ISTEN!

Kállay Miklós husvéti szózata a leventékhez

Kállay Miklós miniszterelnök a leventék Szébb jövőt! című lapjában az alábbi husvéti szózatot intézte a magyar ifjúsághoz:

Leventék! Keresztény hitünk alapelve és legfőbb parancsa a szeretet. Szeretethől fakad a bűnbocsánat s a bűnbocsánat inkarnációja: a feltámadás.

A feltámadás jelentette minden időkhöz a reményesség megtestesülését és felmagasztosulását. Az évszázadok hosszú sora óta nemcsak hitünk hirdeti az emberi létnek ezt a legfőbb reményességét, hanem erre fordult, ezt áhítja minden síjtott nemzet, ez élteti az elesett embert is, ez biztatja, ez tűz eléje célt, amiért tűrni, szenvedni és harcolni érdemes.

Nemzetünk hisz a feltámadásban. Hisz abban, hogy ugyanazzal a testtel és ugyanazzal a lélekkel támad fel, amellyel az évszázadok dűlái és az elmúlt évtizedek igazságtalanságai sira taszították. De csak az a nemzet támad fel, amelynek lelke van, csak az a nemzet lehet ép és egész, amelyben a lélek — élő valóság. Égjen tehát ben-

nünk olthatatlan tűzzel a nemzet lelke, mert minden erő a lélekből fakad s a jövőt csak a lélek készítheti elő!

Mi a lélek? Több mint a bölcsesség és a történetírók tanúsága, több mint a szkeptikusok mérlegelése. A lélek: a nagy és legyőzhetetlen örök élet, legnagyobb kincse a nemzetnek, amely hisz örökkévalóságában, önmagában és a jövőben: egyetlen, múlhatatlan értéke minden embernek, aki különb a hétköznapi gondjaitól zárkózó, igazonó teremtménnyel és részese akar lenni annak, ami számunkra a legnagyobb: a magyar nemzetnek.

A nemzet lelke olyan, mint fiatalágának lelke. Fiatalágunknak tehát elől kell járnia lelkesedésben, hitben, elszántságban, önzetlenségben és áldozatkészségben. Csak ilyen fiatalág biztosíthat nemzetet, hazát, országot. S ebben az országban csak a lelkes és önzetlen fiataloknak lehet jövőjük, amely meghozza a nyugalmat, a jólétet, a biztos megélhetést s az egyén és a nemzet érdekében álló erőgyarapodást minden becsületes magyarnak, minden embernek.

Páratlan eredménye volt a leventék honvédkarácsony-mozgalmának

2136 községből küldtek be ajándékokat. Hatalmas számok a gyűjtés különféle ágaiban

A leventeifjúság honvédkarácsonya mozgalom most zárult le és méreteire nézve páratlanul áll a leventeifjúság 20 éves történetében.

2136 községből küldtek be szeretet-adományt a Leventeifjúság Országos Központjába. Az úgynevezett karác-

sonyfák aluli gyűjtésből 30.865.079 kg. sütemény, téztaféle (3 vasúti kocsi) 13.777.52 kg. szalonna és kolbászféle (másfél vasúti teherkocsi), 338.61 kg. cukor, 2206.38 kg. dió és maggyoró, 48.70 kg. dióbél, 907.44 kg. szárazgyümölcs, 3576.40 kg. dohánymű, 17.368 üveg

Újabb adakozás a Lisieuxi Kis Szent Teréz plébániái templom belső kifestésére

Özv. Fey Rezsóné 10, Kék Macska vendéglő 10, Moldován Ferenc 10, Erdélyi József városi vs. tisztv. 10, öz. Dajkovits Jánosné 5, dr. Lintner Béla ügyvéd 10, Marossy Endre 5, Vincze Ferenc 5, Tiszay János óras 10, Rimánóczy László 4, Bányai Imre városi pénztáros 3, öz. Szeilerné 3, öz. dr. Zilahy Gusztávné 3, Tóth László 2, dr. Soos Istvánné 2, Szent Vince Intézet 2, Bartha Ilona 2, Rettenbacher N. 2, Krammer Károly 2, Muhary Béla cipőüzeme 2, Bányay Józsefné 1, Kovács József 1, Hittér László 1, Morvay Ilona 1, Molnár János p. prelátnok 300, dr. Lindenberger János nagyprépost 100, Bartha Ferenc prelátnok 50, Paróczay István és neje 30, Imrik J. Zoltán prelátnok 20, dr. Dévald László ügyvéd 10, dr. Ulferth József ügyvéd 10, öz. Schönbrun Gusztávné 5, Lincinger Irénke 5, Kozma Árpádné 5, Mátéffy József 5, Pénzes Lajosné 3, Pintér Lászlóné 3, dr. Nemlaha Bódog 3, dr. Papp Károly ügyvéd 3, öz. Farkas Imrené 3, öz. Mall Lajosné 3, öz. Kovács Kálmáné 2, Günther Ferenc 2, öz. Schüller Antalné 2, Zuhá Ferencné 1, Szongótt Bálint 1, dr. Gundhausen Emilné 50, Bíró János 20, öz. Hant Jenőné 10, id. Dévald László 10, öz. Galovitsné, öz. Feschné 5, Persz Ferenc 5, dr. Markovits Mária ny. főispán 5, Koszta Mihályné 5, Boronkay Pál 3, Farkas Kálmán 2, Tardján Magda 2, Dietrich Árpád 1, Bodnár Béláné 1, Gólogi Lajos Kalocsá 20 P. (Folytatjuk.) Az adományokért hálás köszönetet mond dr. Tombory Béla plébános.

MAGYAR HŐSÖK

Kovács Béla honvéd

Kiemelkedő hősiességével és elszánt áldozatkészségével érdemelte ki előjárói és bajtársai elismerését Kovács Béla honvéd, egyik gyalogkötelékünk golyószóró csatára.

1942 december 13-án önként jelentkezett abban a vállalkozásban való részvételre, amelyet egy válogatott honvéd-rohamcsoporthajtott végre a bolsevisták erődrendszere ellen azzal a céllal, hogy felderítsen, valamint rombolásokat hajtson végre. A feladat befejezésével a csoport megkezdte visszavonulását, ez azonban a leghevesebb ellenséges aknavető és gyalogsági tűzben ment végbe. Fohozta a visszavonulás nehézségét, hogy közben a bolsevisták — felocsúdván a meglepetés okozta riadalomból — tartalékaikkal ellentámadásba mentek át.

Kovács honvéd ekkor azt a parancsot kapta, hogy fedezze a vállalkozó csoport visszavonulását. Ennek a parancsuk eléget is tett, de löszere elfogytával nem használhatta többé fegyverét. Ekkor, hogy csapatától minél messzebbre tartóztassa fel, az ellentámadó bolsevistákat, előrerohant az előnyomuló ellenség felé s alkalmas helyet keresve, kézigránájával igyekezett feltartóztatni a vörösöket. Egymagában küzdve sikerült is megtorpantatnia jól irányzott kézigránájával a támadást, mindaddig, amíg a golyószórója számára kért löszerpótlás megérkezett. Ennek megtörténte után ismét golyószórja tűzével fedezhette a honvédcsoporthoz visszavonulását.

Ez a hősiesség magatartás tette lehetővé, hogy a csoport feladata befejeztével, nagyobb veszteség nélkül tudott elszakadni az ellenségtől s a vállalkozást támogató többi részek is a fedezővonal mögé jutottak. Maga Kovács honvéd csak akkor húzódott vissza, amikor bajtársait már biztonságban látta.

Kókai József őrzővezető

Haláltmegvető bátorságával vonta magára előjárói és bajtársai különös megbecsülését Kókai József őrzővezető.

1942 december 13-án egy önként jelentkezésként összeállított felderítő és rombolócsoporthajtott végre vállalkozást az úgynevezett Embrio-erdőbe telepített nagyon erős erődrendszer ellen.

Kókai József ebben a vállalkozásban mint egyik robbantójárőr parancsnoka vett részt. Bár az ellenség tűzhatása a leghevesebb volt, Kókai őrzővezető a legnagyobb lelkiyugalommal, haláltmegvető bátorsággal hajtott végre feladatát. Hét nagy és hat kiserőd tűzét kellett leküzdenie, majd az erődöket megsemmisítenie.

Kókai őrzővezető higgadt teraszúsággal, de páratlan lendülettel ostromolta meg mindegyik kiserődöt. Több esetben ottól sem riadt vissza, hogy az ellenséges kiserőd lövésén kilövő géppuska tűzével nem törődve, közvetlenül a kiserőd géppuskája mellé helyezte el robbantótöltetet. Ezzel elérte azt, hogy az ellenséges erődök legénységükkel és fegyvereikkel együtt repültek a levegőbe. Talpraesett intézkedéseivel, nyugalmával és ragyogó személyes bátorságával döntően járult hozzá a vállalkozás teljes sikeréhez.

Véglegesen tisztázták vitéz Imrédy Béla származásának kérdéseit

Hivatalos helyek a legaprólékosabban kivizsgálták a volt miniszterelnök származását

Budapest, április hó. Érdekes sorokat közöl legutóbbi számában a Nemzetőr. A Magyar Megújulás Pártjának tavaszi kistáborozásán vitéz Jaross Andor beszéde után Incze Antal képviselő az országos pártvezető, vitéz Imrédy Béla megbízásából az alábbi bejelentést tette:

— Ismeretesek vitéz Imrédy Bélának 1939 februárjában történt lemondása alkalmából elhangzott szavai, melyek egyik dédszüllőjének származására vonatkoztak. — mondotta Incze Antal. — A család előtt addig ismeretlen adatoknak feltárása természetesen arra készítette a család tagjait, hogy ebben a kérdésben beható vizsgálódásokat folytassanak az igazság felderítésére. Ezek a vizsgálódások később illetékes hivatalos helyek bevonásával folytatódtak és ez év elején lezárultak. A vizsgálódások eredményeképpen az Imrédy-család birtokában van az illetékes helyről

eredő hivatalos értesítés, melynek értelmében sem vitéz Imrédy Béla szóbanforgó dédszüllőjének zsidó vérből való származását nem lehet megállapítani, de még azt sem, hogy eme dédszüllőnek ősei között zsidó lett volna.

Ezzel természetesen tárgyalanná vált vitéz Imrédy Béla 1939 február 15-én tett bejelentésének idevonatkozó része.

— A rend kedvéért megjegyzem, — fűzte hozzá Incze Antal — hogy vitéz Imrédy Bélának a többi dédszüllő származási iratai is birtokában van s azok is a család szintjén keresztény származású igazolják.

Ezzel a bejelentéssel teljesen tisztázódott a Magyar Megújulás Párt országos vezetőjének származási kérdése. Amennyiben ez bizonyos tekintetben akadályt vagy megkötöttséget jelentett, a kérdés teljes tisztázása ezt maradék nélkül elhárította.

Pompás eredményeket hozott a lovasversenyek két első napja

Nagyon szép volt a vasárnap esti tűzérparádé

Nagyvárad. Saját tud. Gyönyörű idő kedvezett az országos lovasmérkőzéseknek mindkét húsvéti ünnepen. A Rhédey-kerti pályán nagy közönség gyűlt össze s feszült érdeklődéssel figyelte az ország minden részéből bevezetett lovasok teljesítményeit.

Minden versenyszámnál nagy mezőny indult, országosan ismert nevet, kitűnő lovasok is résztvettek a mérkőzéseken, s a lovak nagyszerű betanítottasága élénken tanuskodott arról, hogy a lósporthagyományait nagy odaadással és szeretettel őrzik a Nemzeti Lovarda vezetői éppúgy, mint a hadsereg lovasezredeinek tisztjei.

Különös érdeklődés nyilvánult meg vasárnap Bihar vármegye nagy díjáért folytatott küzdelem, valamint hétfőn a nagyváradai hölgyek díjáért az urlovasnők vadászugratása iránt. Hatásában azonban páratlan volt vasárnap este a tűzérfelvonulás, amelynek bemutatója lelkes tapsokra ragadta a közönséget.

A vasárnap és hétfői lovasmérkőzések eredményeit az alábbiakban közöljük.

Urlovasok Szövetsége díjáért vívott küzdelemben első lett Visy István százados Péter nevű lován, második Bolonyi Iván hadnagy Sebaj nevű lován, harmadik Keresztes Er-

zsebet Vasas II. lován.

A Budapesti Ügető Egyesület által díjazott ugratásban első lett holtversenyben Szemere Csaba százados Tegez lován és Machánszky Gyula százados Mekkorka nevű lován, harmadik holtversenyben vitéz Derényi Emil százados Leányvár nevű lován és Valkó Károly százados Ujkécske nevű lován.

Biharvármegye által díjazott vadászugratásban első Visy István százados Csobánc nevű lován, holtversenyben második vitéz Derényi Emii százados Leányvár, Machánszky Gyula százados Mekkorka, illetve gróf Königsegg Fidél hadnagy Mánás Miska nevű lován.

A könnyű osztályú díjlovaglásban első lett ifju Kilezer József Csigavér nevű lován, második gróf Degenfeld György Ábrázoló nevű lován és harmadik gróf Zichy Mihály Cimbora nevű lován.

A honvéd vonatcsapat által díjazott ugratásban első Balonyi Iván hadnagy Sári nevű lován, második Némethy Sándor százados Favori nevű lován, harmadik vitéz báró Splényi Géza százados Vagány III. nevű lován.

A hadtest által díjazott vadászlovaglásban első Szattyán Roland százados Lámpás nevű lován, második Gulácsy Tibor alezredes Fülöp nevű lován, harmadik Monspart Gábor százados Ujkigyós nevű lován.

A nyeretlen lovak udvarhelyi díj ugratásában első holtversenyben Manslotti Béla hadnagy Veret lován és Visy István százados Péter lován.

Vitéz nagybányai HORTHY ISTVÁN hősi halált halt kormányzóhelyettes urunk arcképe, amelyet közgyűlési termében helyezett el Szolnok vármegye

harmadik Pusztay Ferenc zászlós Bánát II. lován.

A m. kir. Honvéd Tüzérség által díjazott lovaglásban első Árpád Zoltán százados Udülő, második Kriesfalussy-Hrabár Sándor alezredes Nemere II., harmadik vitéz Balonyi Iván Sári lován.

A Földmivélsügyi miniszter által díjazott díj ugratásban első báró Inkey százados Vagyonos lován, második Visy István százados Románc lován, harmadik báró Inkey Lajos százados Rikító lován.

A nagyváradai hölgyek által díjazott vadászugratásban első holtversenyben Krieds Au Katalin Révész nevű lován, illetve Keresztes Erzsébet Mirjam nevű lován, harmadik Derka Clarisse dr Jancsi nevű lován.

Igazságügyi segédhivatali tisztviselői tanfolyam a nagyváradai kir. ítélőtáblánál

A napokban jeleztük már, hogy Nagyváradon igazságügyi tisztviselői tanfolyam kezdődik. Az igazságügyminiszter ugyanis az idén tavasszal tartandó tanfolyam megszervezésével vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnököt bízta meg. A tanfolyamra az ország minden részéből, Dunántúlról, Kárpátaljáról, Székelyföldről, közel ötszöröse jelentkezett annak a létszámnak, ami a tanfolyam megtartásához szükséges. Sokan lesznek, akik csak a tanfolyam végén megtartandó vizsgákon fognak résztvenni.

A tanfolyam előadói: dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, dr. Harsányi Imre táblabíró, dr. Borbély Miklós kir. ügyészégi elnök és dr. Balás László kir. ítélőtáblai elnöki titkár.

A tanfolyam ünnepélyes megnyitása ezerdán, április 28-án délután lesz a kir. ítélőtábla dísztermében, amelyen, hogy a segédhivatali tisztviselői kar iránti megbecsülésüket kifejezésre juttassák, a bírák és ügyészek is nagy számban vesznek részt.

A vizsgák dr. Farnos Dezső miniszteri osztályfőnök vezetése alatt előreláthatólag a pünkösöd előtti héten kezdődnek.

Fehér-boy Mindent elintéz
fillérékért

Rimanóczy-utca 10. szám
Telefon: 21-80

Gyors, pontos, megbízható!

Kitüntetett újságírók

A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére a magyar sajtó szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismerésül vitéz Kolozsváry-Borcsa Mihály dr. címzetes miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, a Függetlenség fő- és felelős szerkesztőjének, Báthory-Hüttner János dr. m. kir. kormányfőtanácsos, a Stádium-lapok felelős kiadójának, Harsányi Zsolt író és hírlapíró, az Eseti Újság belső munkatársának, Milotay István országgyűlési képviselő, az Új Magyarország főszerkesztőjének és Tóth László dr. m. kir. kormányfőtanácsos, a Nemzeti Újság főszerkesztőjének, a Magyar Erdemrend középkeresztjéért, Nitsch Mátyás, a Póster Lloyd munkatársának és Kállay Miklós, a Híd című folyóirat főszerkesztőjének a Magyar Erdemrend tisztikeresztjéért adományozta.

A Kormányzó Ur továbbá megengedte, hogy a magyar sajtó szolgálatában szerzett érdemeiért Kass Endre, a Hét, fő című politikai hetilap felelős szerkesztőjének, Linder Ernő, a Dunántúli főszerkesztőjének és Mihlies Vid dr. egyetemi magántanár, az Új Nemzedék külpolitikai szerkesztőjének, elismerése tudtul adassék.

Sivataggá válik a délamerikai pampa

Buenos-Airesből jelentik: Amint a „Pampero” újság írja, az argentinai szárazságot, legelőket különleges földtani és éghajlati viszonyok következtében nagy veszély fenyegeti. A Buenos-Airestől nyugatra fekvő hatalmas 145.000 négyzetkilométer nagyságú pampavidék ugyanis lassanként sivataggá válik. Az egykor sűrűn lakott és erdős mező területeken ma széles homokdombok terjednek. Az intenzív gabonatermelés kiszáradta a gyepesítést és forrószáraz nyugati szelek martalékjává tette a földet. A homoktömeg sokhelyütt egészen eltemette a termőföldet, a vízfolyások kiszáradtak és a legutolsó két száraz nyár még csak elsegítette a sivatag terjedését. A kormány most különbizottságot nevezett ki a természeti jelenségek tanulmányozására illetve elhárítására. Eddig minden fáradozás hiábavalónak bizonyult: a sivatag feltartóztatatlanság nyomul előre kelet felé! (TEK)

Aranytartalékok Északamerikában

Stockholmból jelentik: Az Egyesült Államokban fekvő arany értéke az elmúlt év végén 22,8 milliárd dollár volt. Roosevel kormány már évek óta rendszeresen gyűjti az aranyat a világ minden államából — a háború kitörése óta különösen Angliából — hiszen 1938-ban még csak 14,5 milliárd értékű aranytartalékot őrzött a sziklába vájt kincstárakban. Ez a szám 1939-ben 17,6, 1940-ben már 22,7 milliárd dollár értékre nőtt, vagyis tavaly aránylag nem sokkal gyarapodott. Az Egyesült Államok kívánsága szerint ez az aranytartalék azt a célt fogja szolgálni a háború befejeztével, hogy az új egységes egész világon érvényes, vagy legalább is angol-amerikai valutának legyen az alapja. (TEK)

Két és félmillió pengőt fordítottak eddig erdélyi önállósításokra

306 kereskedő, 286 iparos és 22 szabadfoglalkozású kapott kölcsönt

A második bécsi döntés után a kormány intézkedései egymást követték a lerongyolt Erdély gazdasági életének helyreállítása érdekében. Mindenekelőtt a termelés addig leginkább nélkülözött elemét, a tőkét igyekezett az erdélyi kereskedelem és ipar számára biztosítani. Fontos szerep jutott ebben a Nemzeti Önállósítási Alapnak is, amely az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsal karöltve azonnal meg is kezdte működését. A Nemzeti Önállósítási Alap működésének kezdetén szociálpolitikai célok szolgálatában állott, mert az értelmiségi munkanélküliek gazdasági önállósítását tűzte ki céljává. De a területgyarapodások és az idegen elem kiszorítása új célt adott. A viszonyok változása következtében az amugy is elhelyezkedéshez jutó szellemi munkanélküliek helyett az Alap most már a szakképzett kereskedőket és iparosokat karolja fel, akiknek önállósításával nemcsak szociális célokat szolgál, hanem a gazdasági átalítás meggyorsításához is hozzájárul.

A kormány rögtön a visszacsatlolás után két és félmillió pengőt bocsátott az Alap rendelkezésére, kizárólag erdélyi önállósítók céljára, mely keret ezután is még gyarapodott. Az Alap két éves

erdélyi működését téve vizsgálat tárgyává, megállapítható, hogy a még nehéz viszonyok mellett is fényes eredményeket mutat fel. 1942 december hó 31-ig a visszatért erdélyi és keletmagyarországi részekben összesen 614 kölcsönt folyósítottak 300 és 20.000 pengő közötti tételekben, 306 kereskedő, 286 iparos és 22 szabadfoglalkozású jutott önálló egzisztenciához. A kereskedők között a legnagyobb számban a fűszer- és vegyeskereskedők vannak, a nyújtott hitelek 41,7%-át téve ki. Ehhez a számhoz hozzávehetjük a székelyföldi 22 Hangyaboltkezelői övadékra adott kölcsönt is. Így a szatócs és élelmiszerkereskedeleme az önállósítások 48,9%-a jutott. Az iparosok közül a szabók vannak túlsúlyban, utánnk következnek a cipészek és mészárosok, nem sokkal kisebb arányszámban. A szabadfoglalkozásúak között szerepel 6 orvos, 4 ügyvéd, 5 gyógyszerész, 3 moziengedélyes és 1 mérnök. Az orvosok és gyógyszerészek kizárólag vidéken önállósultak.

Ez az akéoi természetesen mostan is folyik, sőt fokozottabb mértékben, tekintettel az iparrevízióra, mely lehetővé teszi a keresztény kereskedők és iparosok nagyobb számu önállósítását.

SZINHÁZ

Bácskai dinom-dánom

— Operettbemutató a Szigligeti Színházban —

A „Bácskai dinom-dánom”-mal ismét vidéki szerzők darabjához volt kénytelen nyulni a Szigligeti Színház igazgatója, mert a fővárosi színházak műsora nem nyújt annyi operettet, amennyit a közönség izlése Nagyváradon felelmeszt. De ez se rosszabb, ostobább és zavarosabb, mint a mostanában Budapestről hozzánk kerülő operettek szoktak lenni. Egy eladódott bácskai földbirtokosról van benne szó, aki egy olasz színésznőbe szerelmes, ahelyett, hogy a kedves és bájos Jucit venné gyorsan feleségül, akinek bőkezű nagybácsija hajlandó volna megmenteni a birtokot, a kastélyt s a sok dárídóban anyagilag tönkrement fiatallembert. A végén azonban szerencsére minden jól alakul, mert az olasz művésznő önzetlenül rájön, hogy jobban jár a nagybácsival, a földbirtokos pedig nem tud ellentállani a szerettreméltó Juci kitartó ragaszkodásának. Természetesen sok egyéb is történik a darabban, hajuknál fogva előranggott alakok egész sora terem néha olyan honyodalmat hogy maguk a színészek is alig ismerhetik ki magukat benne. De ez nem baj, lényegtelen, hogy ki miért jön a színpadra s mikor, mi célból megy ki onnan. A fődolog az, hogy a közönség előtt való időzésének perceiben mindenki mond egy csomó nevetető ostobaságot, teremti valami visszás helyzetet, amibe megfelelő mennyiségű dal- és táncszám is beilleszthető. A közönség, amely a darab minden előadásán megtöltötte a nézőteret, remekül mulatott. Voltak pillanatok hogy majd elnyultak a kacagástól az emberek. Szabó Ernő buzgólkodott ismét

legjobban a közönség tönkre nevetetésében. Ennyire elemében még nem láttuk ezt a kitünő komikust. Kifogyhatatlan volt az egyéni kezdeményezésekben, amelyek szerencsésen gazdagították a friss ötletekben nem éppen bővelkedő darab humor-anyagát. Nem is szerepét aknázza ki, hanem saját magát. Ezuttal a táncsal sem fukarkodott. Göndör Kláival, aki tuláradó jókedvvel, aranyos közvetlenséggel játszotta szerepét, egyik változatos és lendületes táncfigurát a másik után mutatta be. Megállapíthatta a közönség, hogy tudnak ezek, ha akarnak. S ez a megállapítás kötelességeket ró rájuk a jövőre nézve.

A nagybácsit Daniss Győző játszotta a gyöngélgedő Tauai helyett s jó alakítást nyújtott. Márfi Vera kissé küzdött szerepének szürkeségével s Kemény Gizi bájos igyekezettel tehetségesen öntötte lelket a rendelkezésre álló sovány és élettelen szö-

vegbe. Benkő Bélának is voltak már sokkal jobb szerepei. Ismételten megfigyeltük nála, hogy komoly jeleneteiben nem uralkodik eléggé arckifejezésének vidám beállítottságán. Szögi Arany, ez a sokoldalú és biztos játéku színész is szintén sok derűtséget keltett s Mikes Béla és Úti Endre is kivették részüket a nevetetéstől.

A rendezés Daniss Győző munkája; a zenekart Szathmáry Endre vezette kifogástalanul.

A színházi iroda közleményei: Dayka Margit vendéjátékai: csütörtökön este, pénteken délután, és este

A m. t. bérlőközönség helyeit a „Dayka”-előadásokra kedden este 6-ig tartja fent a pénztár.

Bácska dinom-dánom kacagató, vidám operett-ujdonság kedden este A-bérletben van műsoron.

Nagy kacagó-est szerdán háromnegyed 7 órai kezdettel, mert a Mondj igazat c. Vaszary-báhozát kerül színpadra „filléres helyárrakkal”. Figyelem! Csak felnőtteknek!

Dayka Margit csütörtökön este, pénteken délután és este az Udvarolni felesleges c. vigjáték-ujdonságban vendégszerepel a színházban. Vaszary Gábor nagyszerű ujdonsága az Új Magyar Színháznak ma is műsordarabja, ahol tomboló siker mellett, telt nézőtereket vonz. Mérsékeltlen felemelt helyárrak! Csütörtökön premier-bérlet, pénteken este A-bérlet, csekély ráfizetéssel, még pedig: nagypáholyánál 6 P., kispáholyánál 5 P., zsöllyénél 1.— P., körszéknél 0,70 fillér. A m. t. bérlőközönség helyeit kedden este 6 óráig tartja fent a pénztár, ahol bérletjegyük felmutatása és fenti összeg ráfizetése mellett, megkapják napi jegyüket.

Leányvásár. Jakobi híres nagy operettje „filléres helyárrakkal van szombaton délután műsoron Márfi Vera, Göndör Klári, Benkő Béla, Szabó Ernővel a főszerepekben.

Egy nap a világ c. mai világháborus történet, a rendkívüli nagy sikerre való tekintettel, szombaton este ismét műsoron van, „olcsó helyárrakkal”.

HETI MŰSOR:

Kedden este: Bácskai dinom-dánom A-bérlet.
Szerdán este: Mondj igazat.
Csütörtökön este: Udvarolni felesleges, premier bérlet, ráfizetéssel.
Pénteken délután: Udvarolni felesleges.
Pénteken este: Udvarolni felesleges A-bérlet, ráfizetéssel.
Szombaton délután: Leányvásár.
Szombaton este: Egy nap a világ.

Megnyilt Szent László PÜSPÖK FÜRDŐ

Női és férfi tükörfürdők, egy- és kétszemélyes kád-fürdők, iszapfürdő, forró iszappakolások. — Szállodák, éttermek a nagyközönség rendelkezésére állanak. — Étterminkben magyar, francia diétás étkezés szolgálja a közönség igényeit étlap szerint, vagy penzió rendszerben.

Igazgatóság.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 38.40,
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

VITÉZ JÓZSEF FERENC KIRÁLYI HERCEG LEÁNYÁNAK ELJEGYZÉSE.
 A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő legidősebb leányát, Margit királyi hercegnőt eljegyezte Erba-Odescalchi Sándor.

Kinevezés. Dr. Tatar Béla nagyváradi királyi törvényszéki jegyzőt a tasnádi járásbíróvához járásbíróvá nevezték ki. A kitűnő törvényszéki tisztviselő kinevezését általános öröm fogadta.

Uj bíró a nagyváradi törvényszéken.
 Dr. Kovács Lajos debreceni járásbíró, a nagyváradi törvényszékhez bírónak neveztek ki.

DAYKA MARGIT NAGYVÁRADON.
 Dayka Margit, aki három estén át vendégszerepel a Szigligeti Színházban, ma délelőtt a budapesti győresal Nagyváradra érkezett. Rövid pihenő után a színházba ment, ahol azonnal próbálni kezdte az *Udvarolni fölösleges* című vigjátékot.

Nagy- és kisürögdí mezőgazdasági ingatlanulajdonosok figyelmébe.
 A város gazdasági hivatala a nagyürögdí körjegyzőség átirata értelmében értesíti az érdekelteket hogy Nagyürögdí és Kisürögdí gazdálajstromai a nagyürögdí előjáráságon közszemlére lettek kitéve. Mindazon személyek akiknek fenti községek határában mezőgazdasági ingatlanuk van, saját érdekükben április hó 28-ig jelenjen meg Nagyürögdí község-házán.

A LEVENTE EGYESÜLET HIREL.
 Május 1-én és 2-án a Levente Egyesület céljából versenyt rendez a Sándorokban. Május 9-én d. e. 11 órakor a Szilka-téren tartják meg az iskolánkülsői és iskolai leventecsapatok mezői futóversenyét. A Levente Egyesület április 17-én tartott közgyűlése jóváhagyta az 1943. évi költségvetést. Megemlékezésre méltó, hogy a költségvetés sportfelszerelésre 7000 pengőt, sportoktatói díjazásokra 8600 pengőt, a levente-zenekar felszerelésére pedig 4500 pengőt irányoz elő.

A nagyváradi Luther Kar kívánság-hangversenye.
 A nagyváradi evangélikus egyházközség Luther Kara 1943. május 1-én délután fél 6 órai kezdettel a Sal Ferenc-u. 9. sz. alatti Magyar Ház dísztermében a Vöröskereszt és a sebesült honvédek javára kívánság-hangversenyt rendez, melyre Nagyvárad magyar társadalmát szeretettel meghívja. A kívánság-hangversenyre belépőjegy nincs, ellenben önkéntes adományokat a nemes célra köszönettel fogad a rendezőség.

Pártolja a keresztény ipart!

KORONA Filmszínház

Legény a gáton

Szerdától:
Felülmulhatatlanul legjobb filmbohózat. Budapesten az év legnagyobb sikere!
 Főszereplők: Vaszary Piri, Pethes Ferenc, Maklár Zoltán, Pethes Sándor, Hajmássy M., Csikós Rózi.
 Kedden utoljára:
Pénz áll a házhoz

Elfogott a rendőrség egy szélhamos ruhaügynököt.
 Nagyvárad. Saját ud. A budapesti rendőrség elfogta Bessányi Aladárt, aki a Favorit, Zenith, Habitus és Alba nevű nem létező ruhavállalat nevében megrendeléseket és előlegeket vett fel. Ha a szélhamos Nagyváradon is megfordult és itt valakit megkérőszított, jelentkezzen a rendőrségen, II. emelet 8. számú szobában.

HÁZASSÁG.
 Vitéz Bence Ferenc leánya, Bence Lili (Nagyvárad) és Nyékes István (Budapest) házasságot kötöttek. A házasságkötés alkalmából az ifjú pár 30 pengőt adományozott a hadiárvának. Az összeget a 180.000 csekk számlán befizették.

Uszodokk — százezer tonna szénért.
 Stockholmból jelentik: Nagybritannia Montevideóban megvásárolt egy hatalmas uszodokkot, aminek ellenértékétől nem kevesebb, mint százezer tonna szén szállít Uruguay államnak. Ebben a dokkban fogják az Atlanti-óceán déli részén megrongált számos hajót helyrehozni, amelyek kijavítására eddig semmitéle lehetőség nem volt. (TEK.)

A HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ MÁR EURÓPAI HIRŰ.
 Fedett gyógymedencék, ivócsarnokok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő, Páratlanul eredményes fürdő, ivó- és belélegző-kurák. A „Szoboszloi Gyógyvíz” és a szénásvával telített „Hajduvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdusoboszló 73 és 78° hőmérsékletű táplálják. 3000 liter forróvíz perenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készüléssel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Korlátozások az angolszász filmparban.
 A Daily Herald szerint az angol közönség lassanként már csak rövid filmeket láthat a mozikban, mert a nyersfilmnyaghiány miatt az eddigi termelést csökkenteni kell. A hiány oka a korlátozott cellulózkezelés, amit viszont az egyre kevesebb fabehozatal idézett elő. Hasonló helyzetben van az amerikai filmpar is. Ha pedig Észak-Amerika nem szállíthat Argentínába nyersanyagot, akkor az argentinai műtermek is hamarosan bezárhatnak és 15.000 alkalmazottnak felmondhatnak. Argentína azért, ugyanis kizárólag németországi nyersanyagot használ fel filmparában, most pedig csupán az amerikai ígéretekre számíthat. (TEK)

Közyűlés.
 A nagyváradi Katolikus Kör saját helyiségében 1943. április hó 29-én délután 6 órakor közgyűlést tart, melyre a Kör tagjait tisztelettel meghívja és szíves megjelenésüket kéri a Katolikus Kör elnöksége.

Felhívjuk azon lakatos és bádigos iparosokat, akiknek Andrányi Károly és Fiai Rt. cég által feketelemez utalványuk IV/100. szám alatt le van pecsételve, azt a legközelebbi időn belül átvenni sziveskedjenek. Valamint az összes kiutalt horganyozott lemez utalványokra is átvehető az anyag. Elnökség.

A legújabb és legművészebb magyar film

SZERELMI LÁZ

Dayka és Csontos világfilmje
 Szerdán utoljára: Stix kapitány leszámol
 ősbemutató csütörtökön az APOLLOBAN

BELVÁROS!
 Szerdán ünnepi esemény! A magyar filmgyártás csúcsteljesítménye!

Egy asszony visszanez!

Tasnádi Fekete Mária, Jávör, Zsilley M., Somlay, Csontos stb.
 Kedvezményes jegyek csak hétfőtől érvényesek. Jegyelővét 12-1-ig
 Kedden utoljára: **Életre ítélték**

Vakmerő játék az izzó szerelem és a gyorsan villanó kék országából.

Népitélet

Kedden utoljára: **Toprini nász**
 Szerdától a CASINOBAN

Az ötvenéves embernél reggelenként felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” kesrűvíz könnyű bélürülést, kijelítő gyomoremésztést, jó étvágyat és nyugodt alvást biztosít, s így a közérzetet gyakran igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

Ipartestületünk folyó évi április hó 29-én, pontosan délután 6 órakor tartja rendes havi előjárásági ülését.
 Felhívjuk az előjárásági tagok figyelmét arra, hogy az üléseken pontosan jelenjenek meg, nemcsak azért, mert így végzetünk eredményes munkát, hanem azért is, hogy az Ipartestületnek feltesse hatóságai rendszerint pontosan megjelennek a kitűzött időre, az üléseket mégis csak hosszú várakozás után lehet megnyitni az előjárók távolléte miatt. Azért kérjük a t. Előjáró urakat, hogy az előjárásági üléseken okvetlenül és pontosan jelenjenek meg. Ipartestület elnöksége.

Szolgáltatós gyógyszertárak:

- V. CSOPORT:**
KLEOPÁTRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.
CSILLAG gyógyszertár, Mussolini-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.
MÁTYÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.
SENT ANTAL gyógyszertár, Garliczy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.
 A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Vigyázzunk olajlenvetésünkre!

A huzamosan tartó szárazság és az átlagosnál lényegesen magasabb hőmérséklet egyes vidékeken komolyan veszélyezteteti az olajlenmagvetéseket. A földművelésügyi miniszterium felhívja az olajosmagvak termelésére kötelezett gazdák figyelmét arra, hogy mindent kövessenek el lenmagtermésük biztosítása érdekében és kellőleg védekezzenek a száraz időjárás következtében esetleg fellépő bolhaveszéllyel szemben. A bolhafogáshoz szükséges kátrányt ajánlatos már vetéskor beszerezni, mert arra esetleg sürgősen szükség lehet. Beszerzésére vonatkozóan a következőkre hívjuk fel a gazdaközönség figyelmét. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben értesítette a gazdasági felügyelőket, hogy a barnaszénkátrány a lenmagtermelők által a községi előjárásági, illetve nagyobb mennyiség esetén a gazdasági felügyelő egyszerű tanúsítványa ellenében bármelyik kereskedőtől minden anyagkiutalás nélkül beszerezhető. A lennel bevetett terület minden kat. holdja után 1 kg. különösen indokolt esetben pedig 3 kg. barnaszénkátrány szolgáltatható ki. A termelő a beszerzett kátránymennyiséget, illetve azt, hogy kitől vásárolta, postai levelezőlapon a M. Kir. Ipari Anyaghivatal széngazdasági osztályához (Budapest, II. Fő-u. 68.) köteles bejelenteni.

RÁDIÓ

Nagyobb tudással győzött a NAC Szolnok ellen

A mai forduló is meghozta a megszokott eredményeit s ha a rangsorban döntő helyserék nem is történtek, egyes csapatoknál már véglegesnek látszik az elhelyezkedés. Így a Ferencváros, bár megtartotta döntetlenségével is a 4. helyet, de a bajnokságra már nem igen pályázhat 29 pontjával. A Csepel már csak egy ponttal vezet a NAC előtt s így még jobban lecsúszhat az a tavaság, ami a bajnoki hátrában mutatkozik a két csapat között. A Gamma 3, illetve 4 ponttal szorult hátrább a két éllovas-tól, szerencsés körülmények között még zavart kelthet a bajnoki cím

körül. Szolnok vereségével végérvényesen középcsapat lett és még az Újpest is megelőzte. A sereghajtók között a Kolozsvár, a Törekvés és Szeged helyzete megpecsételtnek látszik, de nem rózsás a helyzete a Haladás és Elektromosnak sem, hiszen csak 4, illetve 3 pontelőnyük van az utolsóval szemben.

A bajnokság és kiesés kérdése még mindig nyílt az izgalom tehát csak fokozódhatnak a következő fordulókon.

A vasárnapi mérkőzésekről az alábbiakban számolhatunk be:

NAC—Szolnok 1:0 (1:0)

Pontosan 5 órakor hangzik fel Mágori játékvezető sipjele és a csapatok az alábbi felállítással kezdenek:

NAC: Vécsey, Molnár, Ónody, Szegedy, Percényi, Deményi, Kovács II., Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III.

Szolnok: Horváth, Csabay, Sárkány, Selmeczi, Szűcs, Fazekas, Szántó, Kolláth, Laborez, Nagy, Korom.

Szolnok választja a városfelőli kaput, de semmi előnyt nem jelent, mert szél nem fúj, a nap pedig éppen keresztbe süt a pályán.

A NAC lendül mindjárt támadásba, de Deményi kezébe miatt feljön a Szolnok is.

A 3. percben van a NAC első komoly támadása. Percényi Deményinek ad, 6 Bodolát szökteti s az összekötő elől csak a hazaadással tudnak menteni. 6. percben Percényi kapásból remek labdát ad Kovács II.-nek, a szélső elől Szűcs sarokra ment. A beadást Sárvári és Barna is rálövi, a labda gólbá jut, de Barna kezébe miatt érvénytelen.

A 8. percben igen meleg helyzet van a NAC kapuja előtt. Korom jó labdát kap Szűcstől, a szélső kapura húz, Molnár támadja, de elcsúszik, Korom már szabadon fut. Vécsey kirohan, de jókor érkezik a gyors Ónody is és így a lövés az oldalhálóba kerül.

A 28. percben remek Szolnok-támadás fut végig a pályán. Szűcs—Laborez—Kolláth—Korom a labda utja, de a balszélső ezt a helyzetet is elrontja.

A 34. percben születik meg a mérkőzés egyetlen érvényes gólja. Szegedi labdájával Barna nagyszerűen futtatja Kovács II.-t, a szélső éppen az alapvonalnál csípi el a labdát és élesen beível. A beadásra Tóth III. szalad rá nagyszerű érzékkel és védhetetlenül a jobb sarokba fejezi 1:0.

Szép akció és gyönyörű gól volt. Szolnok támadással válaszol a górra, szögletet is ér el, de a kitünően játszó Ónody tisztáz.

Mezőnyjátékkal ér véget az első félidő.

A II. félidő kezdetén is a NAC lendül támadásba, de Sárkány felzabardít. A 2. percben Bodola hajszállal löv mellé. A 6. percben Bodola—Tóth III. összjátékából a beadást Kovács II. a levegőben uszva csak éppen, hogy mellé fejezi.

Kovács II. remek formában van. Minden megmozdulása veszélyes, a 8. percben is fejjel ad be szépen kö-

zöpre, de az igen gyenge játékot mutató Sárvári 3 lépésről a kapu előtt elluftolja.

Tovább tart a NAC-fölény. A 18. percben Szegedi átmegy két védőn, bead, először Bodola löv, a labda Sárvári elé visszapattn s most a középcsapat 3 lépésről mellé löv.

A 20. percben nagy kavargás van a NAC kapuja előtt, a labdát Ónody kézzel érinti a 16-oson belül. A megítélt 11-est Vécsey kitünő érzékkel védi, a közelmúlti rossz forma, mert úgy védelemben, mint támadásban elsőrendűt nyújt.

Szögletarány 6:3 (5:2) a NAC javára.

Férfi ruhákat, használtakat legiobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra uzleteben Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Győztek a budapesti vívók az NSE husvétii versenyén

Szép sikerrel szerepeltek a nagyváradii vívók

Nagyvárad. Vasárnap délután került sor az NSE—BEAC kardesapatversenyre, amely elé vívókörökben különös érdeklődéssel tekintettek. A közönség sorában megjelentek: dr. Cziffra Kálmán főispán, dr. vitéz Nadányi János alispán, dr. vitéz Moldoványi Ferenc táblai főelnök és több magasrangú katonatiszt.

Az NSE színeiben Szántay I., Szántay II. akit a BEAC erre az alkalomra átengedett — Barabás és Csanda indultak, míg a BEAC-ot Dabóczy, Keményváry, dr. Sárga és dr. Cziffra képviselték. A mérkőzés Szántay I.—dr. Sárga asszójával indult. Santay kitünő formát mutatott s 5:3 arányban nyert, ezzel megszerezve az NSE-nek az első győzelmet. Dr. Cziffra és Csanda állottak fel ezután. A két nyugodt, stílusos és egymással csaknem teljesen egyenrangú vívó, küzdelme versenyen szinte páratlanul mondható. Higgadt, megfontolt összecsapásokat hozott. Egyetlen tussal végre is Csanda győzött NSE—BEAC 2:0. A nagyváradiiak ezután is remekül megállták a helyüket s már 5:4-re vezettek, amikor Dabóczy, a BEAC félelmetesen gyors és kiszámíthatatlan vívója került össze a közelmúltban Székesfehérvár bajnokságát elnyerő Santay II.-vel, aki 4:4-es állás után, a versenybíró-ság néhány tagjának véleménye szerint, pompás parádriszpittal be-

Egyébb eredmények

- Ujvidék—Szeged 5:1 (2:1)
- SalBTC—Törekvés 3:1 (1:1)
- Vasas—Haladás 7:1 (2:1)
- Kispest—Elektromos 10 (0:0)
- Csepel—Diósgyőr 2:2 (2:1)
- Újpest—Kolozsvár 2:2 (0:0)

A bajnokság állása a 24-ik forduló után a következőképpen alakult:

1. Csepel	24	16	3	5	76:47	35
2. NAC	24	16	2	6	68:40	34
3. Gamma	24	11	9	4	58:37	31
4. Ferencváros	24	12	5	7	71:42	29
5. Vasas	24	12	5	7	51:39	29
6. SalBTC	24	10	8	6	59:55	28
7. Újpest	24	10	5	9	60:59	25
8. Szolnok	24	10	4	10	59:42	24
9. Kispest	24	9	4	11	50:48	22
10. Ujvidék	24	8	6	10	43:46	22
11. DiMÁVAG	24	7	7	10	41:58	21
12. Haladás	24	7	5	12	48:73	19
13. Elektromos	24	7	4	13	43:43	16
14. Kolozsvár	24	6	4	14	43:63	16
15. Törekvés	24	5	6	13	30:63	16
16. Szeged	24	6	3	15	42:90	15

Vereséget szenvedtek a zöldfehérek Debrecenben

DVSC—NAC 6:4

A NAC csapata az erős vasárnapi mérkőzéssel a lábában, igen fáradtan állt ki hétfőn Debrecenben, a DVSC elleni barátságos mérkőzésre. A lelkesebb haziacsapat jobb játékkal 6:4 arányban nyert.

A mérkőzésrészleteinek ismertetésére holnapi számunkban visszatérünk.

4:1, Nyáry Magda — Pallósné 4:1
Nyáry Magda — Szántay Ilonka 4:0
A versenybíró-ság elnöke Kárpáthy, tagjai pedig a versenyen szereplő vívók mellett dr. vitéz Nadányi János, dr. Klintok és Zoltán voltak.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladók regények, Dr. Baditz, Miskolc, 611
Kombinálszoba, rekamier, hencser eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11, 626
Kis tangóharmonikát veszek. Cím a kiadóban. 670
H. V. Morton: Az Udvozító nyomában, 2 kötetet vászonkötésben, arany metszéssel eladó. Cím a kiadóban. 699
Jó hangu cimbalom eladó. Cím a kiadóban. 668
Nagy puldjégszekrény, 2 ajtó, eladó. Nyomda-utca 10.
Ócska kisebb ablakok eladók. Akadémia-u. 8. 672
Telket vásárolnék belvárosban vagy fürdőn „Kézpénz” jellegre. 671

Állást nyee

Fényképészség (segédnőt), pozitív-negatív retusort, csakis elsőrangú munkást fölveszek. Major, Rákóczi-ut 13. szám. 670
Napszámosnőket 17—18 éves ifjakat, **kocsisokat és béreseket** felvételre keres a Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszöllősi telepen 10—12 óra között. 645
Minden szobaleányt jó bizonyítványokkal május 1-re felveszek. Pázmány Péter-u. 7. Kanonok sor. 648
Munkás leányt préshez felveszek. Grimm Gyula, Szent János-u. 9. 673

Állást keres

Elsőren szakács, 35 éves nőten, állást változtatna, fürdőre vagy étterembe. Címét „Azonnal” jellegre a kiadóba kér. 646

Különféle

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű fergék irtását 38 évi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 513
Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szilgietty-u. 7. Telefon 14—21. 664
Magánlakásomból egy szobát idősebb urnak, vagy urinóknak fürdőszobahasználattal kiadnék. Ritoók Zsigmond-utca 55. Szarvill. 644
Kétszobás, mellékhelyiségekből álló lakást keresek központban. Ügynökök díjazva. Cím a kiadóban. 644
Gyümölcsfára tavaszi permetezőanyagok, hernyóenyv beszerezhető. Szacsavay utca 17. számú pinceben. 699

Farkas György névre elveszett irattárca katonai iratokkal. Ferdényi Ferenc-u. 10. alá leadható. 698

Egy katonai fényezett oldal-fegyver (szurony) elveszett. Megtaláló vigye a Levente parancsnoksághoz, Markovits Iaktanya. 669

Új cserépkályhák készítését, cserépkályhák átrakását, szabadalmazott fűtőszerekkel, készíti Beszenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 31-08. 599

Kölcsön

Kölcsön könnyű visszafizetési feltételek mellett Hitelszövetkezettől, Behlen István-u. 6. kapható. 610

KIADÓTULAJDONOS:
SKENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

75-és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** | felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépen. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.